KOMPAS

Lokale ouderenraden

LOR instrument voor permanente, gestructureerde en doel(groep)gerichte inspraak en participatie

- Burgers krijgen kansen om hun stem te laten horen en actief mee te werken aan het tot stand komen van beleid
  - Democratie is meer dan bolletjes kleuren bij verkiezingen
  - Veronderstelt mogelijkheden om bij te dragen aan het tot stand komen van gedegen lokaal beleid

  => Lokale besturen die democratisch ingesteld zijn, waarderen en organiseren inspraak
    - 90% van de Vlaamse gemeentes hebben een ouderenraad
    - 80% daarvan wordt op een of andere manier ondersteund (ouderenconsulent, ouderenbeleidscoördinator, …)

      => Cijfers zeggen niets over werking en kwaliteit van lokale ouderenraad

      => Enorme diversiteit

❖ Permanent klankbord voor de gemeente

- Ouderenraad is verankerd in gemeentelijke werking met eigen statuten, huishoudelijk reglement
- Kent continuïteit in werking
- Geëngageerde deelname van leden ouderenraad → opletten met voorwaarden als subsidiering
- Andere vormen van participatie zijn vaak veeleer tijdelijk, sporadisch, … (bijv. referenda)
- Afspiegeling van ganse groep ouderen in de gemeente

❖ In steeds meer beleidsdomeinen verschuiving naar lokale niveau

- Verwachtingen naar steden en gemeenten nemen toe
- Subsidiariteit: zo dicht mogelijk bij de mensen blijven ipv hoger niveau
- Over steeds meer domeinen nood aan advies, betrokkenheid, …

Wij geloven in de meerwaarde van lokale ouderenraden

Uit ons memorandum:

“Om lokaal een inclusief en doelgroepgericht participatiebeleid te voeren is de lokale ouderenraad voor OKRA het best geschikt. Hier kunnen diverse ouderenverenigingen en niet-verenigde ouderen samen onderling uitwisselen en op vraag of op eigen initiatief het lokale beleid adviseren op alle beleidsdomeinen die impact hebben op ouderen. OKRA vraagt dat de overheid de lokale ouderenraad en de werking ervan reglementeert voor de gemeenten.”

=> Met de juiste randvoorwaarden is de lokale ouderenraad een onmisbare schakel in het democratisch proces om beslissingen van onderuit te laten groeien en zoveel mogelijk ouderen bij het beleid te betrekken.

4. Toenemend belang:

- Vergrijzing
- Beperkte vertegenwoordiging van ouderen in schepencolleges, gemeenteraden, …

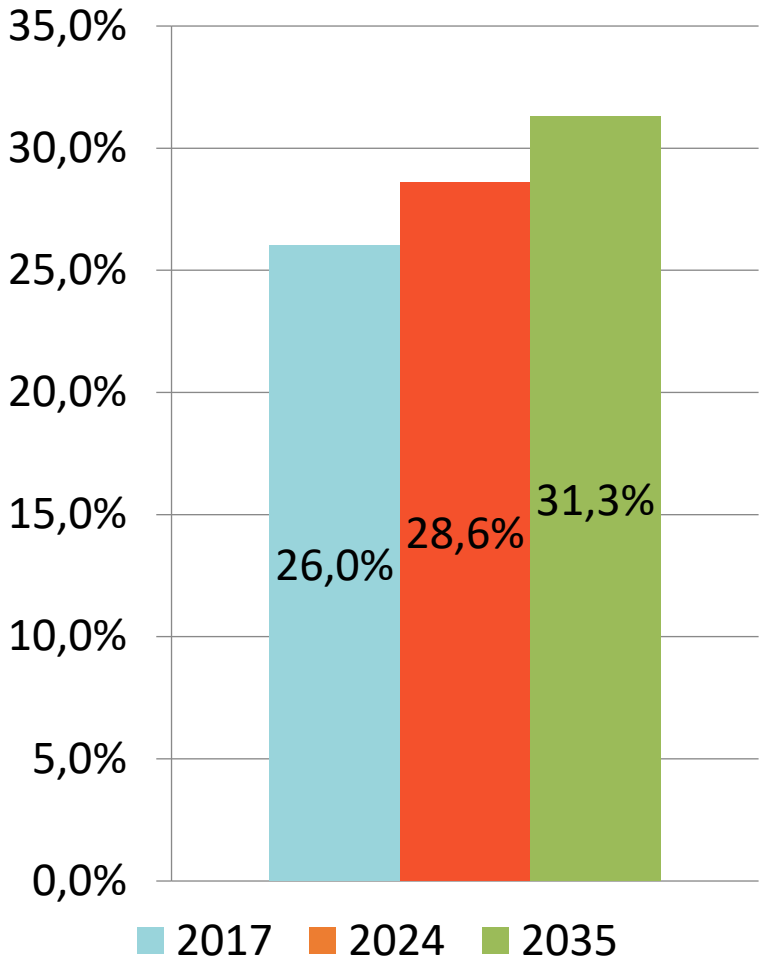

Tendens Vlaanderen: aantal 65-plussers

Voorwaarden voor goed functioneren van LOR

- Breng inzichten en ervaringsdeskundigheid binnen in het lokale beleidsvormingsproces
- Niet enkel op vraag maar ook op eigen initiatief voorstellen formuleren over alle beleidsdomeinen
- Betrek een brede waaier van ouderen en ouderenverenigingen
- Biedt een platform voor uitwisseling en reflectie
- Combineer met acties naar buiten om moeilijker te bereiken ouderen ook te betrekken
- Zorg voor continuïteit
- Maak betrokkenheid en participatie mogelijk in alle fasen van de besluitvorming (van voorstel tot realisatie en evaluatie)

Voorwaarden voor goed functioneren van LOR

- Maak participatie ook mogelijk in de uitvoering en realisatie van het beleid
- Valoriseer alle engagement, zowel tijdelijke als langdurige
- Creëer een duidelijk aanspreekpunt in de gemeente voor ouderen en ouderenverenigingen
- Blijf transparant voor alle burgers (bijv. door goede communicatie)
- Zorg voor doorstroming van signalen en ervaringen naar bovenlokale niveaus

→ LOR zijn geen feestcomités: gericht en beperkt aanbod kan zeker wel (seniorenbeurs, seniorenweek)

→ Zorg voor een duidelijk huishoudelijk reglement

→ Ondersteun met bevoegd ambtenaar en volg op als schepen(college)

Belangenbehartiging@okra.be

E-nieuwsbrief belangenbehartiging

Contactpersoon Belangenbehartiging West-Vlaanderen:

Stijn.deceukelier@okra.be

(vanaf 1 mei 2025)

Veel succes!